

Text k pátému setkání

O vztazích

(z knihy Malý princ od Antoine de Saint-Exupéryho)

V tu chvíli se objevila liška.

„Dobrý den,“ řekla.

„Dobrý den,“ odpověděl zdvořile malý princ. Otočil se, ale nic neviděl.

„Tady jsem, pod jabloní...“ ozval se hlas.

„Kdo jsi?“ chtěl vědět malý princ. „Jsi moc hezká...“

„Jsem liška,“ představila se liška.

„Pojď si se mnou hrát,“ navrhl malý princ. „Je mi hrozně smutno.“

„Nemůžu si s tebou hrát,“ namítla liška. „Nejsem ochočená.“

„Aha tak promiň,“ řekl malý princ.

Potom si to ale promyslel a dodal:

„Co znamená ,ochočit,?“

„Nejsi odsud,“ na to liška. „Co tu hledáš?“

„Hledám lidi,“ odpověděl malý princ. „Co znamená ,ochočit,?“

„Lidé mají pušky a chodí na lov,“ prohlásila liška. „Hrozně otravné. Taky ovšem chovají slepice. Nic jiného je tolik nezajímá. Hledáš slepice?“

„Ne, hledám přátele,“ odpověděl malý princ. „Co znamená ochočit?“

„Něco, na co se příliš často zapomíná,“ vysvětlila liška. „Znamená to vytvořit si vztah...“
„Vytvořit si vztah?“

„No, ovšem,“ přikývla liška. „Zatím jsi pro mě jenom kluk úplně stejný jako sto tisíc jiných. A k ničemu tě nepotřebuju. Ani ty nepotřebuješ mě. Jsem pro tebe jenom liška stejná jako sto tisíc dalších lišek. Zato když si mě ochočíš, budeme se navzájem potřebovat. Ty pro mě budeš jediný na světě. Já pro tebe budu jediná na světě...“

„Začínám to chápat,“ řekl malý princ. „Znám jednu květinu...myslím, že si mě ochočila...“

„To je možné,“ připustila liška. „Na Zemi se dějí ledajaké věci...“

„Ale ne, tohle nebylo na Zemi,“ namítl malý princ.

Liška se zatvářila velice zmateně.

„Na nějaké jiné planetě?“

„Ano.“

„A jsou na té planetě lovci?“

„Nejsou.“

„Zajímavé! A slepice?“

„Ne.“

„Nic není dokonalé,“ vzdychla si liška.

Pak ale zase navázala:

„Můj život je tak jednotvárný. Já lovím slepice, lidé loví mě. Slepice jsou jedna jako druhá, lidé jsou jeden jako druhý. Takže se trochu nudím. Ale kdyby sis mě ochočil, hned by můj život byl veselejší. Naučila bych se rozeznat zvuk kroků odlišný od všech ostatních. Když slyším kroky, zalézám rychle pod zem. Ty tvoje by mě vylákaly z nory ven, jako hudba. A podívej se tamhle! Vidíš ty lány obilí? Já chleba nejím. Obilí nepotřebuji. Obilné pole mi nic neříká. A to je moc smutné! Ale ty máš zlaté vlasy. Takže kdyby sis mě ochočil, bylo by pro mě i to pole nádherné! Zlaté obilí by mi tě připomínalo. Zamílovala bych si i to, jak vítr šustí mezi klasy....“

Liška zmlkla a dlouze se zadívala na malého prince.

„Prosím....ochoč si mě!“ řekla.

„Já bych rád,“ na to malý princ, „ale nemám moc času. Musím si najít přátele a poznat spoustu věcí.“

„Poznat dokážeme jenom ty věci, které si ochočíme,“ namítl liška. „Lidé už nemají čas něco poznávat. Všechno si kupují hotové v obchodech. A protože přátelé se v obchodech neprodávají, lidé už nemají přátele. Jestli chceš přítele, ochoč si mě!“

„Jak se to dělá?“ zajímalo malého prince.

„Potřebuješ hodně trpělivosti,“ odpověděla liška. „Nejdřív si sedneš do trávy kousek dál ode mě, asi takhle. Já tě budu po očku pozorovat a ty nebudeš říkat nic. Jazyk je zdroj všech nedorozumění. Ale každý den se posadíš o něco blíž...“

Malý princ se druhý den vrátil.

„Bylo by lepší, kdybys přicházel ve stejnou dobu,“ řekla liška. „Pokud například budeš chodit na čtvrtou odpoledne, budu šťastná už od tří. A jak se bude hodina našeho setkání blížit, budu pořád šťastnější. Úderem čtvrté začnu být celá nesvá a budu se bát; objevím cenu štěstí! Jestli ale budeš chodit, kdy se ti zamane, nebudu vědět, na kdy přesně si vystrojít srdce...Obřady jsou potřeba.“

„Co je to ,obřad,?“ chtěl vědět malý princ.

„Další věc, na kterou se často zapomíná,“ odpověděla liška. „Díky obřadům je některý den jiný než ostatní a některá hodina se liší od těch obyčejných. Například moji lovci mají takový obřad. Každý čtvrtek chodí do vesnice tancovat s děvčaty. Proto je pro ně každý čtvrtek nádherný den! A já si můžu vyrazit až na vinici. Kdyby lovci tancovali, kdy se jim zamane, dny by byly jeden jako druhý a ani já bych neměla žádný svátek.“

A tak si malý princ ochočil lišku. Potom přišel čas odejít.

„Jejda, to budu plakat,“ řekla liška.

„Můžeš si za to sama,“ na to malý princ, „já ti nechtěl nijak ublížit, to tys chtěla, abych si tě ochočil...“

„Ovšem,“ řekla liška.

„Ale budeš plakat!“ dodal malý princ.

„Ovšem,“ přisvědčila liška.

„Ale tím jsi nic nezískala!“

„Získala,“ řekla liška, „díky té barvě obilí.“

A potom dodala:

„Běž se znovu podívat na růže. Pochopíš, že ta tvoje je jedinečná. Až se vrátíš se mnou rozloučit, jako dárek ti svěřím tajemství.“

Malý princ šel znovu navštívit růže.

„Vůbec se nepodobáte mé růži, protože ještě nejste nic,“ řekl jim. „Nikdo si vás nechočil a ani vy jste si nikoho nechočily. Jste takové, jako bývala moje liška. Dřív to byla liška podobná tisícům jiných. Ale já jsem se s ní spřátelil, a teď je jedinečná.“

Růže z toho byly dost rozpačité.

„Jste krásné, ale taky prázdné,“ pokračoval. „Nedá se pro vás zemřít. Samozřejmě že pro někoho, kdo by jen tak prošel kolem mé růže, by mohla být stejná jako vy. Jenže ona jediná z vás všech je důležitá, protože právě ji jsem zaléval. Protože právě na ni jsem dával poklop. Protože ji jsem chránil zástěnou. Protože pro ni jsem hubil housenky (až na ty dvě tři, co jsem tam nechal kvůli motýlům). Protože jí jsem naslouchal, když si stěžovala, když se vyťahovala, i když někdy mlčela. Protože ona je moje růže.“

Potom se vrátil k lišce.

„Sbohem...“ řekl jí.

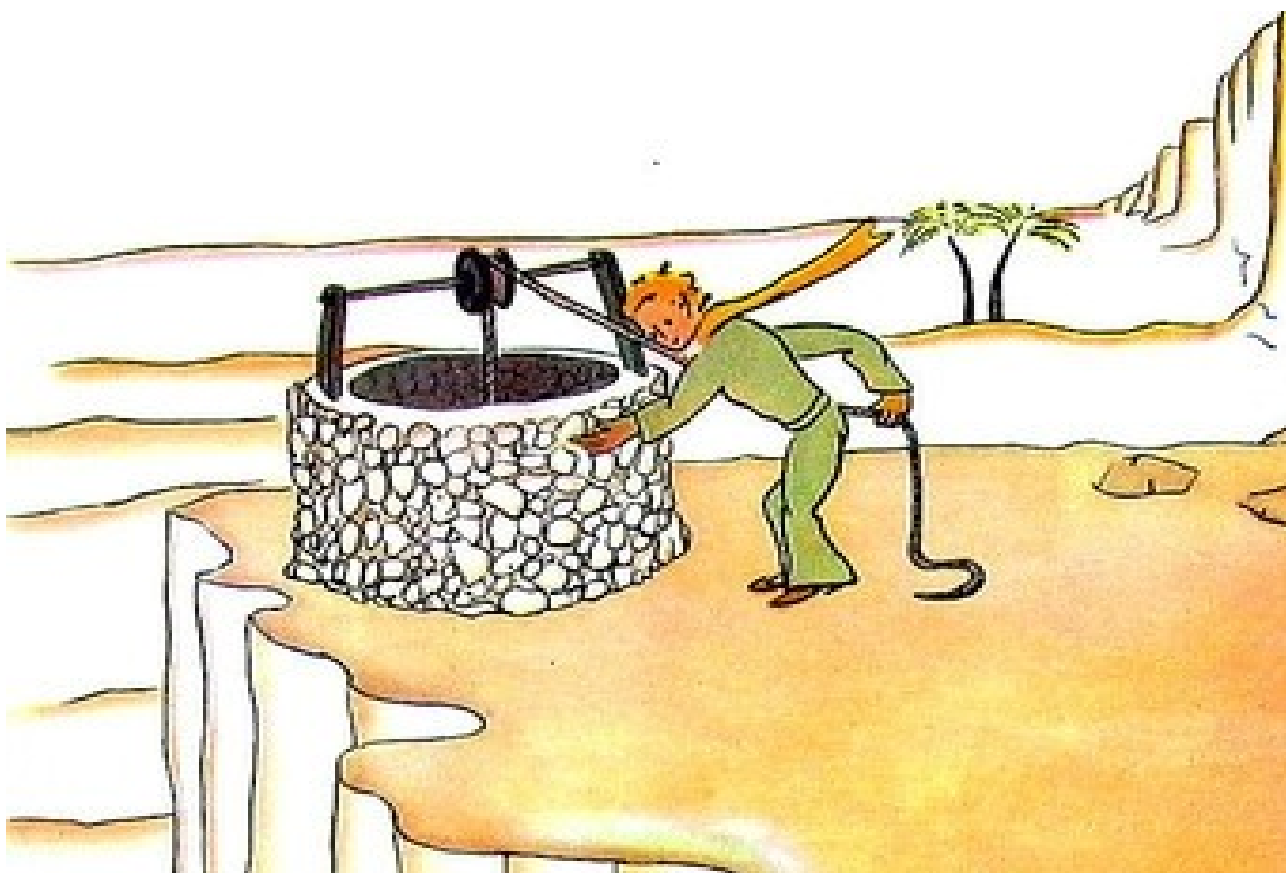
„Sbohem,“ na to liška. „A tady máš to tajemství. Je úplně jednoduché: dobře vidět se dá jedině srdcem. To hlavní oči nevidí.“

„To hlavní oči nevidí,“ zopakoval malý princ, aby si to zapamatoval.
„Právě proto, že jsi kvůli své růži promarnil nějaký čas, je pro tebe tolik důležitá.“

„Právě proto, že jsem kvůli své růži promarnil...“ zopakoval malý princ, aby si to zapamatoval.

„Lidé na tuhle pravdu zapomněli,“ vykládala liška. „Ty na ni ale zapomenout nesmíš. Když si něco ochočíš, navždycky už za to máš zodpovědnost. Máš zodpovědnost za svou růži...“

„Mám zodpovědnost za svou růži...“ zopakoval malý princ, aby si to zapamatoval.

OTÁZKY K TEXTU:

Mám „obřady“, které dodržuji? Týkají se některé z nich vztahů s jinými lidmi?

Stojím o to, aby ostatní lidé byli předvídatelní směrem ke mně?

Jsem předvídatelný(á) pro své přátele, rodinu a okolí?

Je na mě spolehnoutí?

Za co a za koho už jsem přebral(a) zodpovědnost?

Co jsem ochotný(á) obětovat kvůli přátelům? Čas? Peníze? Pohodlí? Postavení v partě? A co jsem ochotný(á) obětovat Bohu?

Kde v mém žebříčku hodnot jsou vztahy? A kde bych chtěl(a), aby opravdu byly?